

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - גמץ בגינה

מאת: איה גורדון נוי
איורים: איה גורדון נוי
הוצאה: ספרית פועלים
קבוצת גיל: גנים בוגרים

האזינו לסיפור "גמץ בגינה"
אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "גמץ בגינה", כתבה ואיירה: איה גורדון נוי |
הוצאת: ספרית פועלים (גנים)

יוצרים ומגישים: ירדן בר כוכבא, הלפרין ודידי שחר
מוזיקה ונגינה: טל בלכרוביץ'
פתיח: דידי שחר

מוכנים/ות? מת? חי? לים! ??

טיפ לקריאה משפחתית
בכל ספר יש משהו לאהוב: המתח שבסיפור, הדמויות ואולי האיורים או המילים המיוחדות? בתום הקריאה
כדאי לשאול את הילדים מה הם אהבו בסיפור, ולשתף מה אהבתם אתם, ההורים. אפשר גם לספר זה לזה
אילו ספרים אהובים עליכם במיוחד ולמה.

שיחה

חברים ואנחנו

פיץ וגמצוץ נמצאים יחד. היא מגדלת את הירקות והוא שומר עליהם. בינתיים הם מפטפטים, שרים ופשוט נהנים ביחד. אפשר לשוחח ולשאול את הילדים מה הם אוהבים לעשות עם חבריהם? כיצד הם מבליים יחד? זו הזדמנות להיזכר ולשתף את הילדים בחוויות עם חברי הילדות שלכם, ההורים.

חקר

ירקות ואיורים

כרוב? קולורבי? בספר מופיעים שלושה-עשר סוגים של ירקות למאכל: האם תוכלו לגלות אותם? ואולי תרצו לאכול ירקות אהובים או לנסות ולטעום ירקות חדשים?

סרטונים

נעים מאוד גמצוץ

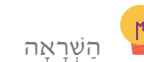
מי אתה בעצם, גמצוץ? צפייה בסרטון תכיר לכם את הגמצוצים שמופיעים בארץ, בכל חורף מחדש. רוצים ללמוד עוד? לכו יחד לספרייה או שוטטו ברשת וחפשו מידע על גמצוצים ופטריות אחרות.

חקר

מגדלים ירקות

אפשר לגדל ירקות גם אם אין חלקת אדמה: תוכלו להשרות בכלי שקוף עם מים ראש גזר חתוך, שיני שום, או את חלקם התחתון של חסה או סלרי. חכו בסבלנות, הוסיפו מים אם צריך, ולאט לאט תגלו שצומחים שורשים ועלים. תוכלו לגזום ולאכול אותם, או לשתול בעציץ, להשקות ולחכות לירקות החדשים שיגדלו.

השראה

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה](#)

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

גמישות מחשבה

בגינה של פיץ קורה משהו בלתי צפוי. בתחילה היא מתקשה לקבל זאת וכועסת: למה דווקא בגינה שלה?! מצבים לא צפויים חיי ילדים בגן ובבית הם לרוב שגרתיים ומוכרים. עם זאת, בחייהם מופיעים מצבים לא צפויים ומפתיעים, חוויות וחברויות חדשות; הדבר נכון עוד יותר בשנה מאתגרת ולא שגרתית זו. גמישות מחשבה ופתיחות לחוויות חדשות הופעתו של הגמטון גורמת לפיץ להיפתח, להתגמש, לחשוב על פתרונות, ולהתחבר אליו. גמישות מחשבה היא מיומנות חברתית המאפשרת להתמודד עם החדש והלא מוכר, ולהבין וכיצד להתמודד עם החידוש הלא צפוי. חשבנו שלא וגילינו שכן: בדומה לפיץ, ילדים רבים נוטים להתקומם או לחשוש כשהם נתקלים בדבר חדש. היכולת להתגמש שונה מילד לילד, אך היא חלק מכישורי החיים שכדאי ורצוי לפתח ולסייע לילדים להתמודד עם חידושים ושינויים. תוכלו לשלב את הספר בכל פעם שתרצו להעצים ו גמישות ופתיחות לחוויות. קשר עם חברים וחברות הספר יכול להוות ליווי לכניסה של ילד או ילדה חדשים לגן, למקרים של אתגרים חברתיים ולעידוד ההיכרות בין חברים חדשים. משהו חדש שרציתי לשתף תוכלו לקיים סדירות קבועה בה

ילדות וילדים משתפים בחוויות ראשוניות ובדברים חדשים שניסו.

קריאה

קוראים ביחד

כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות כשלכל ילד וילדה עותק אישי. כך אפשר לעקוב אחר הסיפור ואחר האיורים המרהיבים של איה גורדון נוי. מפגש חוזר עם ספר לאחר שקוראים את הסיפור לראשונה ברצף, כדאי לקרוא אותו שוב ולהשתהות על האיורים שיכולים לסייע להבנה, לידע ולהנאה מהספר, כמו לזהות ירקות ולהבחין בפרטים הקטנים שבאיורים.

שיחה

מדברים לאחר הקריאה

לאחר הקריאה תוכלו לשאול שאלות לקידום הבנת הסיפור – מדוע פיץ נבהלה?

מהו גמצוע? מדוע פיץ התרגזה כשראתה את הגמצוע? כיצד הגיב גמצוע? מה הוא הרגיש עם התייחסות למשפט: "ובלבו גמצוע הרהר: אלו רק צצתי במקום אחר". מה קרה כשהם שיתפו פעולה? איזה תפקיד קיבל הגמצוע? מדוע הוא נעלם?

להבין רגשות – הרגשות של הדמויות משתנים ומתפתחים: מחשדנות ועד שתוף פעולה וחברות. כדאי לעקוב אחרי השינויים באמצעות המלל והאיורים. אפשר לשאול: מה הרגישה פיץ כשהגמצוע נעלם? האם היא הופתעה? האם היא שמחה או עצובה? איך אנחנו יכולים לדעת? מדוע היא הרגישה כך? האם היא הופתעה? האם היא שמחה או עצובה?

הרגשות שלנו האם גם לכם קרה שהרגשתם שנהניתם רק אחרי שהחוויה הסתיימה? האם הייתם עצובים שהחוויה נגמרה או שמחתם מכך שנהניתם? ואולי גם וגם?

תחזור מהר אילו דברים מגיעים רק פעם בשנה ואנחנו מחכים שישובו? אולי יום ההולדת? עונה מסוימת? או

ביקור משפחתי ?

להעשרה –

[הספר שלולי](#) שחולק בספריית פיג'מה

השיר [באביב את תשובי חזרה](#)

חברות וקבלת השונה ☒ פיץ אומרת לגמיוץ "אתה לא דומה לשום דבר" תוכלו לשאול: מה שונה בגמיוץ לעומת שאר הירקות? מה גרם לפיץ ולגמיוץ להנות יחד? האם יש להם גם דברים משותפים, לדעתכם?

מה משותף בינכם לבין החברים שלכם? ומה שונה? האם אתם נהנים יחד מהמשותף או מהשונה? ואולי גם וגם?☒

קריאה

מדברים בבעיות

דו-שיח בין פיץ והגמיוץ משולב באיורים בבעיות דיבור. כדאי לבדוק יחד מה כתוב בבעיות? ומדוע לדעתם בחרה איה גורדון נוי בבעיות הללו?

חקר

פטריות אחר הגשם
הגמיוץ [מורלה בלועזית] הוא פטריה נדירה שמרבה להתפתח באזורי שריפה. השם העברי מתייחס לשקעים (גומץ=שקע) שנמצאים על גופה.

להעשרה ☒ [מעגל החיים של הגמיוץ](#)

חשוב להסביר כי הסרטון צולם במשך 15 ימים

הערה חשובה ☒ חלק מהפטריות בטבע רעילות. חשוב להסביר כי אין לגעת בפטריות שמוצאים לבד.
"כפטריות אחר הגשם" ☒ ביטוי המתאר תופעה שמתפשטת במהירות כפי שפטריות צומחות במהירות אחר הגשם.

יצירה 🎨

יוצרים בהשראת איורים
ממה עשוי הכובע של פיץ? וממה עשויים בגדיה?

יצורי טבע ודמיון ☒ ניתן להגיש חומרים שונים מהטבע ולאפשר ליצור יצורי טבע כיד הדמיון.

הַדְבֵק [קולאז'] ☒ האיורים בסיפור נוצרו בטכניקת הקולאז' בשילוב ציור, מילים וטקסטורות: עיתון, עלים, קרטון, ועוד. בהשראת האיורים תוכלו להכיר יחד את הטכניקה, ולהציע לילדים ליצור הַדְבֵק [קולאז']. מומלץ לאפשר להם לגעת ולחקור מרקמים שונים, לגזור או לקרוע, להדביק ולשלב צבעים.

לְצֵאת הַחוּצָה 🌞

גינת ירק

תוכלו להכין עם הילדות והילדים גינת ירק באדנית גדולה, בחצר או בסביבת הגן.

זו הזדמנות להכיר צמחים וירקות שונים

ולחקור את התהליך את הפעולות הנדרשות ואת הפעלים הקשורים לנושא ומופיעים בספר: לנבוט, ללבלב, לזרוע וגם ☒ לאהוב ☒

ידע

ידע מתחום הליבה ☑ שפה ואורינות ☑ גילוי מסרים גלויים וסמויים בסיפור, הרחבת אוצר המילים והלשון: "הפשילה שרוולים", "פטפטו", "מוזר", "רעיון", "נעצה".

היכרות עם מילים מתחום הגינה והטבע יחד עם התיאור באיורים: "גינת ירק", "נבט", "לבלב", "מנכשת", "עודרת", "טומנת".

היכרות עם שמות תואר: "יום חורפי", "המכעיס", "רגזנית", "תמים".

היכרות עם "בועיות דיבור" וחריזה.

שמות הנשענים על משמעות ☑ פיץ'- כנראה מכיוון שהיא קטנטנה והגמץ שקרוי על שם הגומץ- השקעים המרובים שמכסים אותו.

הרחבת ידע עולם ☑ היכרות עם עולם הטבע ועם פטריית הגמץ.

ידע בין תחומי ☑ היכרות עם שטכניקה האומנותית של ההדבקה [קולאז'] שמרכיבה את האיורים.

מיומנויות

מיומנויות תוך אישיות ☑ התמודדות עם שינויים בלתי צפויים, מציאת פתרון מעשי, יצירתי ולטובת הכלל.

מיומנויות בין-אישיות ☑ התנהלות חברתית ☑ הבנה כי חוסר ההכרות הביא לשיפוטיות וחשדנות כלפי הזר. ואילו ההכרות הביאה איתה קשר ושתוף פעולה.

אורייות מדעית [2] הכרות עם תופעות טבעיות הנובעות משינויי העונות.

מֵעֶרֶךְ

ערכים

כבוד האדם [2] סובלנות וקבלה. פיתוח מערכות יחסים המבוססות על אמון, הערכה ועזרה הדדית.

ערכים סביבתיים [2] היכרות עם תופעות טבע, חשיבות היציאה לטבע ואת האהבה לטבע, ליצורים החיים ולמערכת האקולוגיות.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה